

Škaja vsak četrtik
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
av. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Politični katol. tis-
karskega društva do-
ležajo list brez po-
sodne naročnina.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pozornost! List dobje
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Prekopi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 50.

V Mariboru, dne 11. decembra 1902.

Tečaj XXXVI.

Čehi in Nemci.

Na Češkem živita dve narodnosti, češka in nemška. Čehi so v večini, Nemci v manjšini. Ako bi se Čehi ravnali po nemškem vzgledu, morali bi Nemce v svoji deželi povsod zatirati in jim odrekati najvažnejše narodne pravice. Saj tako ravnajo Nemci povsodi, kjerkoli so v večini, kakor n. pr. na Štajerskem in Koroškem. Toda Čehi tega ne storijo, ampak želijo le, da bi vladala po celi deželi enakopravnost med obema narodoma. Ta češka dobrosrčnost pa ujunačuje češke Nemce tako, da nočejo priznati niti na Češkem češčini enakopravnosti z nemščino, ampak zahtevajo vsled svoje nemške ošabnosti in napetosti večje pravice za svoj nemški nego za češki jezik. Minister Badeni se je postavil na edino pravično stališče Čehov ter izdal jezikovne naredbe za Češko, ki so dovoljevale Čehom iste pravice kakor Nemcem. Vsi vemo, kaj je na to sledilo. Nemci so začeli besneti v državnem zboru ter zaprečili vsako delo. Ministerstvo za ministrstvom je moralo oditi, dokler ni prišel naš štaj. namestnik grof Clary ter vzel Čehom zopet vse pravice, ki jim jih je dal Badeni. Grof Clary je hitro pustil svoj ministerski sedež na Dunaju in žal prišel zopet na Štajersko, vodstvo ministerstva pa je prevzel dr. Koerber. Zdaj pa so Čehi rekli: Ako Nemci s rogoviljenjem v državnem zboru dosežejo, da se ugodi njih ošabnosti in napetosti, zakaj ne bi mi na isti način skušali doseči, da se nam vrnejo naše narodne pravice? In Čehi so zadrževali delo v dr-

žavnem zboru. Na vse mogoče načine so si prizadevali visoke osebe, ministri in poslanci, da bi omečili Čeha in jih pripravili do tega, da zopet dovolijo delovanje v državnem zboru. Čehi pa se niso hoteli še dosedaj udati, ampak zahtevajo nazaj svoje narodne pravice. Nihče ne more reči, da delajo Čehi samovoljno, kajti kar je dovoljeno Nemcem, mora biti tudi Slovanom. Mi Slovani imamo v Avstriji večino, za to moramo imeti vsaj toliko pravic kakor Nemci.

Slednjič so vendar na višjem mestu uvideli, da imajo Čehi prav in naročilo se je Nemcem, da sami ponudijo Čehom roko v spravo. In nemški poslanci so se sedli za posvetovalno mizo ter zapisali, katere pravice hočejo Nemci »dovoliti« Čehom. Dne 4. dec. so se nemške dovolitve razglasile. Nemci dovoljujejo v svoji veliki milosti Čehom, da smejo ti rabiti češki notranji uradni jezik, kjer to zahteva najjednostavnejša uprava, da se morajo pri vseh uradih uloge sprejemati v obeh deželnih jezikih in da morajo biti v narodno mešanih krajih tudi uradniki nastavljeni, ki so zmožni jezika manjšine. Samoumevno, da si Čehi ne bodo dali dovoljevati od Nemcev nobenih milosti in da jih ne bodo vprašali, kje da zahteva »jednostavnejša uprava« češki jezik in kje nemški, ampak Čehi hočejo imeti povsod na Češkem iste pravice.

Zraven teh dovolitev pa so zapisali Nemci še tudi nekatere želje za-se kot za manjšino v češki deželi. In to je posebno velike važnosti za nas Slovence na Spodn. Štajerskem. Kaj si želijo Nemci? Češka de-

žela naj se razdeli v okrožja, ki naj bi se ujemala z jezikovnimi mejami. V to svrhu naj se v prvi vrsti sodni okrajni uravnajo po jezikovnih mejah. Teh bi bilo 133 čeških, 94 nemških in 6 mešanih. Ti sodni okrajni bi se porazdelili na 58 čeških okrajnih glavarstev, 41 nemških in 4 mešana. Iz teh po narodnosti ločenih okrajnih glavarstev naj bi se ustanovila okrožja, čisto češka, čisto nemška in mešana. V mešanih okrajih bi morala narodna manjšina imeti vse svoje jezikovne pravice v državnih in avtonomnih uradih. Vsporedno z upravo bi se morala ustanoviti, oziroma uravnati okrožna sodišča. Ta nova upravna okrožja bi prevzela nekatere posle okrajnih glavarstev in ces. namestništva, tako da bi bilo glede nekaterih agend okrajno glavarstvo prva in ces. namestništvo tretja ali zadnja upravna instanca.

Nemci ne zahtevajo brez razlogov ustanovitve novih okrožij, katera bi naj prevzela nekatere opravke in posle namestništva in glavarstev. Na ta način se namreč hočejo ločiti kolikor mogoče od upravnega središča v Pragi, kjer imajo Čehi odločilno besedo. Češki Nemci hočejo si s tem uresničiti svoj klic »Proč od Prage!«

Štajerski Slovenci moramo z veliko pozornostjo zasledovati sedaj pogajanja med Čehi in Nemci. Kar tam dovoljujejo Nemci Čehom, mora se nam na Štajerskem dovoliti tudi Slovincem, in kar tam zahtevajo Nemci v svoje varstvo, smemo opravičeno

Listek.

† Kanonik Tomaž Rožanc.

Častitljivega gospoda smo izročili v nedeljo, 30. novem., materi zemlji. Vreden že, da mu »Slovenski Gospodar« postavi v nekaterih vrstah hvaležen spomin.

Pokojnik je bil rojen 22. grudna 1822 v Celju in je bil sin imovitih, zelo čislanih starišev, ki so imeli imenitno in še sedaj obstoječo gostilno »pri Zamorcu« in so bili ob enem posestnik starega poslopja, ki je sedaj spremenjeno v mestno gledališče. Ko je za časa Napoleona francoska posadka dalje časa bila nastanjena v Celju in imela hrano »pri Zamorcu«, potem pa odšla brez odškodnine, so trpeli Rožancovi na svojem imetju veliko škodo. Pogosto je pripovedoval gospod kanonik, s kakim veseljem je kot šolar letal zimski čas vsak dan s krajcarjem v kapucinsko cerkev, gledat betlehemske jaslice; bil je tam postavljen zanimiv nabiralnik; če si spustil vanj krajcar, se je odprl nabiralnik in priklonil se ti je iz njega kapucin v zahvalo, kar je otrokom silno dopadalo. Zato je rajni pripravil pred par leti jaslice tudi pri Sv. Magdaleni.

Po dokončanih srednjih šolah v Celju in v Gradcu, od katerih je tudi mnogo veselega

in bridkega vedel povedati, se je podal v celovško bogoslovnico. Na svoj rojstveni dan, l. 1845, ga je bolni knezoškof Franc Kutnar na smrtni postelji posvetil v mašnika. Ker je čakal na posvečenje kot dijakon, je bil nekaj mesecev pridigar v stolni cerkvi sv. Andraža v lavantinski dolini.

Služboval je v Vuzenici od 15. decem 1845 do 1. febr. 1847, potem v Velikovu do 20. okt. 1847, v Žalcu do febr. 1850, kjer je mnogo skusil v viharnem letu 1848. Pri Sv. Duhu v Ločah je bil tri mesece, do 19. marca, od tam je bil prestavljen v Konjice, kjer je kot prvi kapelan in vikar pastiroval do 20. sept. 1852. Spomina vredno je, da je tam krstil našega premilost. knezoškofa dne 20. sept. 1850.

Od tam je bil prestavljen v Šentilj pri Slovenjem gradu za provizorja do 20. okt. 1855, in od tam za župnika v Pameče do 6. okt. 1871.

Zanimivo je bilo včasih poslušati spomine njegovih dušeskrbskih postaj. Dne 6. okt. l. 1871 je bil instaliran na župnijo sv. Magdalena pri Mariboru.

Rajni gospod kanonik in župnik je ljubil lepoto hiše božje. V Pamečah je pozidal leta 1869 novo farno cerkev. Prišedši k Sv. Magdaleni, je našel zelo ubogo stanovanje. Z mnogimi skrbmi in lastnimi denarnimi stroški

je pozidal svoje sedanje lepo župnišče. L. 1873 je pripravil štiri nove zvonove, na katerih je brati njegovo ime.

L. 1888 je preskrbel novo lepo cerkveno pokopališče in postavil na njem veliko kapelo in mrtvašnico. Popravil je podružnico Sv. Jožefa in pozidal mežnarijo. Farno cerkev je vso prenovil.

Slovel je rajni gospod kanonik kot vnet duhoven in dober pridigar. Rajni knezoškof Slomšek so jemali z dr. Lipoldom, Kosarjem in drugimi pridigarji tudi njega s seboj na misijone za govornika. Sam je mnogo pridigoval in krščanski nauk je imel še lani do vseh svetnikov.

Preskrbel je v tej župniji štirikrat sveti misijon, vpeljal je 40 urno pobožnost o pustu, za katero je pridobival od l. 1894 veleč. gg. misijonarje. Po dolgem naporu je dosegel sebi v veliko zadovoljnost in župljanom v veliko srečo in veselje, da se je izročila leta 1897 po milost. knezoškofu podružnica sv. Jožefa veleč. gg. misijonarjem.

Vpeljal in vodil je v povzdigo duhovnega življenja veliko bratovščin in po mil. knezoškofu l. 1894 oskrbel kanonično ustanovitev Marijine družbe. Leta 1879 je ustanovil pro Vincencijevo družbo in povabil k nji dobre krščanske može, da bi mu bili desna roka pri skrbi za farne siromake.

tudi mi zahtevati za se.

Nemci na Češkem imajo za nemški del dežele že svoj nemški deželni šolski svet in deželni gospodarski svet. To je itak že od nekdanj tudi naša slovenska zahteva na Štajerskem in je glavna točka programa, katerega izražamo s klicem »Proč od Gradca!«

Kakor se Čehom na Češkem celo po tamošnjih Nemcih »dovoljuje«, da se morajo po celi deželi sprejemati uloge v obeh deželnih jezikih, da se mora rabiti v »gotovih slučajih« češčina kot notranji uradni jezik in da morajo biti v češkem delu sami taki uradniki, ki se priznavajo Čehom, v krajih pa, ki so po manjšini češki, pa pri vsakem uradu vsaj eden češki uradnik, take »dovoljive« se morajo tudi nam Slovincem na Štajerskem privoliti. »Nemška« pravica vendar ne more biti na Štajerskem drugačna nego na Češkem!

Spodnještajerski Slovenci pa zahtevamo tudi ustanovitev novih okrožij. Ta naša zahteva se je označila pravzaprav že na prvem vseslovenskem shodu v Ljubljani, četudi nekoliko v drugi obliki. Mi zahtevamo, da se slovenski kraji v radgonskem-cmureškem in v ivniškem-lipniškem-arvežkem okraju izločijo ter priklopijo drugim spodnještajerskim slovenskim okrajem.

Po trgih in mestih pa zahtevamo po češko-nemškem zgledu narodne šole za slovenske manjšine, nadalje razdelitev trgovskih in obrtnih zbornic, pravično volivno spremembo za deželni zbor in narodne kurije v deželnem zboru.

Nemci na Češkem imenujejo svoje zahteve skromne. Zato se nam pač ni treba bati, da bi si upal pameten Nemec imenovati naše zahteve neskromne. Le jedno je: Nemci na Češkem imajo v dežel. in državnem zboru poslance, ki se z vso silo poganjajo za svoje načelne zahteve, mi Slovenci pa samo upamo, da se bodo naši poslanci zavzeli za slovensko-štajerske zahteve. Da bi naš up ne bil prazen!

Naše gospodarsko gibanje.

L. Cvena, dne 8. dec.

Ustanovitev posojilnice na Cvenu je povzročila sila živahno časnikarsko polemiko. Časniki vseh strank so pisali o tej zadevi, seveda vsak s svojega stališča. Jeden je trdil, da je to »Štajerčev« upliv, drugi spet je kvasil nekaj o liberalcih, a graška tetka je razglasila to celo za Nemcem prijazno gibanje. A prav imata samo dopisnika v »Slov. Gospodarju«, ki pripisujeta tej stvari edino le gospodarski značaj.

Vsled raznih okoliščin in razlogov je bila povzdignjena predmestna župnija sv. Magdalene v »Dekanijo na desnem dr. bregu«. Rajni gospod ji je bil torej prvi dekan dne 10. nov. 1875. Po tistem je dosegel mnogo cerkvenih in svetnih odlikovanj za svoje delovanje. Dne 10. febr. 1876 je postal kn.-šk. duhovni, 25. julija 1883 častni, in 14. aprila 1885 pravi konzistorijalni svetovalec. Dne 22. sept. 1883 ga je odlikoval presvit. cesar z zlatim zaslužnim vencem s krono in 10. maja 1884 ga je imenoval za častnega kanonika. Od 28. maja 1884 je bil ud okraj. šol. sveta za mariborsko okolico.

L. 1885 je obhajal jako slovesno 50 letnico mašništva ob navzočnosti mil. knezoškofa dr. Mihaela Napotnika, ki so mu ob tej priliki podali lep priznalen dekret.

Jedno gorečo željo je še imel: pozidati za tako veliko župnijo nove župnijske cerkve. V ta namen je nabiral denar, leta 1898 pripravil z velikim trudom veliko loterijo s srečkami in nazadnje ustanovil tudi krajcarsko družbo. Dočakal pa ni nove cerkve. Moči so skoro 80 letnemu starčku opešale. Od maja t. l. je bil skoro vedno v postelji. Voljno je

Osobito dopisnik v zadnji številki je natančneje navedel vzroke, ki so privedli Cvenarje do tega, da so pristopili h »Graški zvezi«. Cvenska zadruga je bila ustanovljena med prvimi; a ko že marsikateri izmed taistih spi nevzdravno spanje, še ta krepko živi. Njena usoda pa bi bila enaka onim, če bi ostala osamljena ter se ne bi pridružila nobenej zvezi. Najprej je bila pri »Gospodarski zvezi« v Ljubljani. Ta naj bi ji izposlovala posojilo na zadružno zemljišče. »Gospodarska zveza« pa nam ni spravila ničesar. Ko še je potem deleže zvišala na 200 kron, smo izstopili. Obrnili smo se tudi na nekatere štajerske posojilnice, a tudi te so našo prošnjo deloma kar odklonile, ali pa so nam stavile nesprejemljive pogoje. Slednjič smo dobili posojilo pri »Ljubljanski mestni hranilnici« pod ugodnimi pogoji.

Naši merodajni krogi pri spodnještajerskih posojilnicah namreč nikakor niso naklonjeni kmetijskim zadrugam, katere menda s »Slov. Narodom« vred mečejo v jeden koš s konsumi. Saj je »Slov. Narod« tudi našo novostanovljeno posojilnico pozdravil s prorokovanjem, češ, ako katera kmetijska zadruga potrebuje posojilnico, potem propadeta obe. Iz tega se vidi, da »Slov. Narod« nima pojma o pravem kmetijskem združništvu, ampak njemu so celo zmedli možgane ti preklicani »konsumi«. Kdor je količkaj proučeval kmetijsko združništvo drugod, vé prav dobro, da je vsaki kmet. zadrugi denaren zavod nujna potreba, da, celo najboljše je, kakor se to vrši večinoma v Nemčiji, da posojilnica sama opravlja posle kmetijske zadruge.

Povsod obsegajo deželne zveze poleg kmet. zadrug tudi posojilnice, le pri nas na Spod. Štajerskem se je hotela osnovati posebna zveza kmetijskih zadrug, a ne da bi se že obstoječa »Zveza slov. posojilnic« v ta namen primerno preustrojila.

Ravno vsled gospodarskih težej, katerim naše posojilništvo ni baš posebno naklonjeno, so se koroške posojilnice začele nekako umikati gori omenjeni »Zvezi«, kar najbolj potrjuje naše trditve.

Merodajni krogi na Slov. Štajerskem morajo priti enkrat do prepričanja, da je gospodarski položaj slovenskega kmeta silno tužen in se bo tudi slovenska posvetna inteligenca morala baviti s tem vprašanjem, katero je do sedaj precej prezirala. Brez vstrajnega dela na gospodarskem polju ostane kričanje: »Proč od Gradca!« le udarec po vodi.

Glede deželne zveze kmetijskih zadrug v Gradcu omenimo, da so že po njenih pravilih izključene vse politične, verske in narodnostne zadeve, ter nam tudi v teh rečeh ni nikdar delala sile. Pač pa nam je šla

prenašal svoje trpljenje. Bil je večkrat obhajan in dvakrat spreviden s sv. zakramenti za umirajoče. Krepko je še molil v petek, dne 28. novem., molitve za umirajoče in ob 3/4 9 izdihnil svojo dušo.

Pogreb, ki se je vršil v nedeljo, dne 30. novem. popoldne, je bil velikanski. Silno veliko ljudi, med njimi preč. lavantinski kapitel, blizu 70 duhovnikov in bogoslovcev (IV. leta) in višji dostojanstveniki mariborskih oblastev in uradov so se ga udeležili.

V cerkvi je opravil mrtvaške molitve preč. g. stolni prošt, Lavrencij Herg, na cerkveno pobrško pokopališče pa je vodil sprevod preč. g. kanonik, ravnatelj bogoslovja, dr. Iv. Mlakar.

Bodi vsem p. n. udeležencem tem potom izrečena iskrena zahvala, preč. gospoda rajnega kanonika pa naj poplača — kakor so mu pisali mil. knezoškof ob priliki njegove zlate maše, ljubi Bog z najlepšim plačilom, ki ga deli ljudem. Zlati križ s krono, ki je kinčal njegove prsi, naj se mu spremeni v krono večnega življenja! N. v m. p.!

močno na roko v vseh gospodarskih in denarnih zadevah. Dosedaj nismo imeli nobene vzroka, se pritoževati vsled njenega delovanja.

Končno pa ni samo naše mnenje, da je in ostane dobro urejeno kmetijsko združništvo spojeno z dobro strokovno izobrazbo edina podloga, na kateri je mogoče propadajoče kmetijstvo ohraniti pogina. V to pozmozi Bog in sreča junačka!

Državni zbor.

Dunaj, 9. decembra 1902.

Trgovinska pogodba z Nemčijo.

Nemški drž. zbor je s 198 glasov proti 45 vsprejel predlog posl. Kardofa, da se mora o carinskem tarifu razpravljati kot celoti. S tem je nemška carinska predloga v kratkem zagotovljena, ker je opozicija ne more preprečiti. Novi nemški carinski tarif je pa naravnost uničevalen za avstrijsko poljedelstvo. Carina od žita in živine je tako visoka, da je izvoz našega žita in živine naravnost nemogoč. Skoraj gotovo bode Nemčija naši državi že koncem tekočega leta odpovedala sedaj veljavno trgovinsko pogodbo, toda naša vlada še sedaj nima svojega carinskega tarifa, na podlagi katerega je mogoča nova trgovinska pogodba z Nemčijo in Italijo.

Naravno, da se za to zanimajo kmečki poslanci. V zbornici sta dve prosti zvezi kmečkih poslancev, na levi in desni. Načelnik desne zveze je grof Zedwitz, njegova namestnika sta poslanca Povše in Rozkošny. Ti trije so sli dne 3. dec. k min. predsedniku in ga prosili, naj jim pojasni, kaj hoče avstrijska vlada storiti z ozirom na to pereče vprašanje. Ministrski predsednik dr. pl. Körber je deputaciji odgovoril, da je vlada pri dotičnih pogajanjih vse poskusila in storila v varstvo poljedelskih koristij. Vlada ima popolnoma čisto vest. Min. predsednik je priznal, da je naša država v primeri z drugimi mnogo na slabšem. Z ogrsko vlado je treba določiti še nekaj carinskih postavk. O izidu teh pogajanj bode minist. predsednik svoj čas poslance primerno obvestil.

Posl. Žičkar in tovariši so izročili nujni predlog za državno podporo po mrazu in toči poškodovanim 140 posestnikom v Sevnici.

Nedeljski počitek.

Na razna vprašanja, kaj je z zakonom glede nedeljskega počitka, odgovarjamo tem potom, da ima socijalni politični odsek ta zakon v delu. Doslej je v odseku obveljal predlog, da je delo dovoljeno ob nedeljah in praznikih, ako je nevarnost, da se surovine spridijo, ali če se delo brez škode ne more odložiti na delavnik.

Dolga razprava je bila o zahtevi trgovskih pomočnikov, ki žele popoln nedeljski počitek. Vlada je predlagala, da sme politično oblastvo po razmerah za razne trgovine dovoljevati k večjemu šesturno delo. Poročevalec Wilhelm je predlagal, da morajo ob nedeljah in praznikih biti zaprte vse trgovine v krajih, ki štejejo nad 6000 prebivavcev; v krajih pa z manj ko 6000 prebivavcev in v trgovinah izključno le z živili naj se dovoli k večjemu štiriurno delo predpoludnem. Odsek je konečno sklenil z večino glasov, da je ob nedeljah in praznikih v trgovinah brez razločka dovoljeno k večjemu štiriurno delo dopoludne.

Politični ogled.

Štajerski Nemci. Dne 7. decembra je imela nemško-narodna stranka v Gradcu shod zaupnikov ter si je volila tudi zopet vodstvo. Ostalo je vse pri starem. Govorniki so hvalili spodnještajerske Nemce, da se vsakokrat vrlo drže pri volitvah. Stranka hoče upeljati samo tak volilni red, da bo se ž njim zagotovila Nemcem večina v štajerskem deželnem zboru. V prihodnjem zase-

danju hoče predlagati zakon, da se odpravijo okrajni zastopi. Mi smo že pisali o tem ter povedali, da se Nemcem ne gre toliko za zastope, kakor za okrajne šolske svete. Dolžnost naših slovenskih deželnih poslancev je, da se za razgovor o tej stvari v deželnem zboru dobro pripravijo in branijo slovensko stališče. Naši štajerski Nemci želijo odpravo okrajnih zastopov, na Češkem pa hočejo Nemci ustanoviti nove okraje ter njih zastopom dati več oblasti!

V Gradcu se je ustanovila nova stranka, ki bo zastopala težnje nemškega srednjega stana, to se pravi trgovcev in obrtnikov. To naj bo kmetom v izpodbudo, da branijo v vseh zastopih odločne svojo kmetijske koristi in se ne dajo, posebno trgovcem in obrtnikom po mestih ter trgih, voditi za nos. Ti skrbijo za svoje žepe, in kmet naj skrbi tudi za svoje. Ako pa «Štajerc» drugače govori, potem se vam laže!

Wolf je zmagal. Vsenemški poslanec dr. Šalk je spisal knjigo proti znanemu razgrajču v državnem zboru Wolfu, kjer pripoveduje, zakaj odreka čast svojemu prejšnjemu prijatelju. Wolf je tožil dr. Schalka in porotniki v Mostu na Češkem, kjer se je obravnavala vršila, so spoznali dr. Šalka krivim. Dr. Šalk je obsojen na 800 K globe ali 16 dni zapora. Wolf pa si vsled tega na ugledu v človeški družbi vendar ne bode mnogo pridobil.

Slovani in Nemci v Avstriji. Število Nemcev v Avstriji je po zadnji ljudski štetvi 9.170.939, t. j. 36 odstotkov prebivalstva, Slovanov pa 15.494.285, t. j. 60 odstotkov prebivalstva. Lahov, Romunov in Mažarov je 967.581, t. j. 3·7 odstotkov. Število Nemcev je padlo za en odstotek, število Slovanov se je zvišalo od 60·2 na 60·5 odstotkov. V čeških deželah Nemci izgubivajo, na jugu pridobivajo. Na Koroškem se je število Nemcev povzdignilo od 71·5 na 74·8 odstotkov. Tudi na Štajerskem smo šli nazaj. Mnogo so krive na našem nazadovanju tudi šole po Spodnjem Štajerskem. Slovenske šole se s cepljenjem v mnogoštevilne vaške šole slabijo, nemški pouk v šolah se vedno bolj razširja in za nemške šole med nami pošteno skrbijo Nemci in nemškutarji. Slovenci pa se za šolstvo premalo brigajo. Naši učitelji — po svoji načini — gledajo le na Kranjsko in podpirajo kranjske Dimnike in Jelence, za nazadovanje slovenskega šolstva pa se ne zmenijo. Bil bi nujno potreben nekak narodni šolski svet, ki bi uravnaval našo spodnještajersko šolsko politiko. Toda to bi bilo pozitivno delo in ne napadanje, za take reči pa še pri nas sedaj ni smisla! In mi vsled tega nazadujemo in propadamo. Če pa kdo na kaj opominja, je rogovilež in razgrajč!

Razne politične novice. V Avstriji se je ustanovila zveza proti dvoboju ter si izvolila predsednika grofa Thuna. To je vse premalo. Naj se dvobojevalci, tudi oficirji, ostro kaznujejo, pa bo. Za to pa ni treba »zveze«, ampak še ostrejšega zakona proti dvoboju. — Poslanec Kern je v državni zbornici očital predsedniku porotnega sodišča v Velsu povodom neke tiskovne pravde, da je postopal pristransko. Dobro, da se je začelo tudi na te ljudi in na enake pravde paziti. — Slovanski deželni poslanci iz Šlezije so obelodanili izjavo, v kateri pozdravljajo spravo med Nemci in Čehi na Češkem ter ugovarjajo sklepu nemških šlezkih poslancev, ki pravijo, da se za Šlezijo ne smejo uveljaviti ista načela kakor na Češkem. V Šleziji vladajo namreč Nemci. Tudi vodstvo štajerske nemško-nacionalne stranke se je izjavilo na shodu zaupnikov dne 7. decem. enako kakor šlezki poslanci. A naši slovenski deželni poslanci se za to nič ne zmenijo. Še kralj Matjaž pošlje včas iz dupline, v kateri spava, svojega vojaka med svet na ogled, zakaj bi tudi naši poslanci včas malo ne pogledali, kaj se med svetom godi? — Nemški cesar je podaril

avstrijskemu ministru grofu Goluhovskemu svojo sliko kot izraz hvaležnosti, da se je obnovila trozveza. Torej trozveza hasni res le Nemcem! — V bližnji bodočnosti bo imenovanih baje 20 novih članov gospodske zbornice. Ali bo tudi kateri Jugoslovan? Na to še jugoslovanski državni poslanci ne znajo odgovoriti! —

Dopisi.

Sv. Jurij v Slov. gor. (Pretresljiva smrt.) Ti si kriva, da se je od sobote jutro in te dneve sem tukaj toliko solz prelilo. Vsekako si dosti prerano v sosedski naši ukazala nastopiti pot v dolgo večnost, občeznani, miroljubni, spoštovani in še komaj 42 let stari Cafki, soprogi gostilničarja Jožefa Cafa. Čeravno je siročica dolgo časa hirala in se z želodcem tožila, ki nobene hrane ni prenašal, vendar še zdaj nihče ni mislil na smrt. Kakor vedno, je vrla gospodinja še prehodila dva dni pred smrtjo vse hiše in hleve, ali drugi dan, bilo je to dne 5. decembra, shujšalo se ji je naglo njeno stanje.

Sprejela je pri polni zavednosti svete zakramente, ali vleči se nikakor ni hotela ter se najraje postavljala na noge. Ko pa so začele biti prve ure od sobote, položiti je morala vendar svojo že pretrudno glavo in proti štirem, ko v zvoniku so zvonovi se zglasili, je nehala celo na mirnem dihati — umrla je.

Zapustila je čvetero že precej odraslih, troje še šolo obiskujočih otrok in jedno še komaj 4 leta staro hčerkico. To majhno detece, ki se je vedno in najraje držalo bolne mamike in ki je hotelo držati tudi mrtvaško svečico, se je bilo priporočilo očetu prav ginljivo s temi-li besedami: Naj ne sovraži se mi Vikico in povprek naj imajo radi se otroci.

Pogreb je imela na praznik preč. spočetja D. M. prav sijajen. V celi župniji menda ne bode najti hiše, ki bi pri tem pogrebu ne bila zastopana. Na domu so jej zapele pevkinje slovo, na pokopališču pa moški zbor tudi »Blagor mu«.

Prelepi krasni venec, ki je kinčal rakev, poklonila je obitelj Pavalečova.

Ko smo začeli se pomikati iz mirodvora in pokojni še enkrat vsi pozeleli večni mir, začela se je pa polniti cerkev zaradi veseleje slovesnosti. Dekletom Marijine družbe delile so se od preč. gg. misijonarjev oskrbljene svetinje.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. (Zapanost.) Vsaka številka »Slov. Gosp.« ali »Našega Doma« nam prinaša vesti iz različnih krajev slovenskega Štajerja in še iz Koroškega, med katerimi je največ takih, ki nam poročajo o probujanju in narodnem gibanju slovenskih mladeničev in deklet. Prav vesel bi bil, ako bi mogel tudi iz naše fare kaj takega poročati, pa to ne gre, zlasti ker je večina fantov, katerih imamo tu precejšnje število, še popolnoma narodno nezavedna. Nič pravih časnikov, nič bralnega društva, in tudi skromno malo družbe sv. Mohorja. Ni čuda torej, da narodnost peša, ošabno pa se šopiri in nepopisljivo množi ptujski list. Ta je po svojih agentih ujel že večino njih v svoje gnjusobne kremplje in njim vliva svoje strupene nazore v srce. Mnogo upliva na naše mladeniče tudi, ker hodijo na železnico delat in se navzamejo tam samih strupenih nazorov. Toda proti nevarnim uplivom se mora sezidati mogočen jez. Vdramite se torej bolj, fantje, ustanovite kako društvo, sebi na korist, drugim v spodbudo, dopisujte kake novice v »Slov. Gospodar« ali v »Naš Dom«. Pripravljajte se, da kadar nastopite Vi kot samostojni gospodarji, da boste potem kot vrli narodni možje prav nastopali pri različnih volitvah in drugih političnih stvareh, da ne boste nazadnjaki, ampak krščanski naprednjaki v vsakem oziru.

Iz Sevnice. (Občiske volitve.) Ne bo dolgo, ko se bodo vršile pri nas občinske volitve. Koga bomo volili? Čudno vprašanje, kaj ne? Može moramo voliti, to se ve, da ženskih zdaj še ne bodemo, dasi so že tudi nekatere, ki bi menda rade to čast dosegle. Vse je mogoče danes na svetu! Ali če bi ženske prišle kedaj v občinski odbor, takrat bi pač trebalo že takoj zjutraj po zajutru sklicati sejo, ker pri nas po navadi trpi celo, tudi poldrugo uro, predno se odbor snide. Sliši se, da se nahaja v trgu neka oseba, ki prigovarja možem, da starih odbornikov ne več voliti, posebno kmečkih ne, ker ti so bojda za nič. Toda to ni res in tudi dotični osebi ne dela »nesposobnost« kmečkih odbornikov nobenih skrbi, ampak...

No, bodisi že tako ali tako, toda na to glejte možje, da se izvolijo res možje, ne pa takšni, katere vsaka sapa zamaja, ki se jim pravi — ne vem kako, da jih ne bi razžalil? Nadalje nam v odboru tudi prav nič ni treba nemškutarjev. Ti imajo itak veliko drugih skrbi, na pr. če morajo iti pastorja poslušat, kadar predava svojo nemško vero. H koncu kličemo: Katoliški narodnjaki smo, volimo torej tudi take može, da bomo lahko rekli, katoliško narodni odbor imamo. Na svidenje na dan volitve dne 18. t. m.!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Iz pošte. Poštnim asistentom so imenovani gg. Ferdinand Plaustainer za Maribor, Emil Predika za Zidanmost, Pavel Marčič za Maribor, Karol Pšeničnik in Jaroslav Novotny za Zidanmost, Bogomir Gmeiner za Celje, Ksist Hrovatin za Ptuj. Poštni asistent Ernest Löschnig je prestavljen iz Mürzzuschlaga v Maribor.

Zaročil se je v Cmureku gosp. Ferdo Tičar, c. kr. davčni pristav z gospico Marico Seličevu. Čestitamo!

Iz šole. V brežiškem okraju so na novo nastavljeni kot prov. učitelji ozir. učiteljice sledeči gg. gd.: Sotlar Martin v Kapelah, Svetka Lapajne, Windischer Marija, Jankovič Peter in Potočnik Ludovik v Dobovi; Hočevvar Maks na Bizeljskem; Schiffrer Emil v Sromljah; Mazi Olga in Jamšek Viktor v Artičah. G. Majcen Martin je premeščen od Sv. Duha v Ločah v Rajhenburg.

Zavarovanje zasebnih uradnikov za starost in onemoglost in nedeljski počitek v odvetniških in notarskih pisarnah. Ti vprašani je državni poslanec vitez pl. Berks zopet sprožil. Vsled prošnje društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju je prve dni t. m. opozoril načelnika socijalno političnega odseka dr. Grossa, da je že preteklo poldrugo leto, kar se je predložil načrt postavi zavarovanju zasebnih uradnikov; rekel mu je, da nikakor ne gre, da bi tako važna stvar v odseku zaspala, to tembolje, ker je v širših krogih ubudila upanje na ugodno rešitev. Nadalje se je tudi po poslancu Žičkarju predložil socijalno političnemu odseku predlog zaradi uvedanja nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah. Vprašal je toraj načelnika socijalno političnega odseka, če je isti voljen potrebno ukreniti, da bodo te dve zadevi kmalu rešeni. Načelnik tega odseka dr. Gross izgovarjal se je sicer na poročevalca dr. Forta, pa neopravičeno. Dr. Fort namreč pravi, da bode v prvi zadevi poročal, kakor hitro mu bodejo razmere v zbornice to dopuščale in da je vprašanje o zavarovanju za starost in onemoglost itak tudi točka v čeških spravnih predlogih. Glede nedeljskega počitka je pa poročilo izgotovljeno, ter tudi že na dnevnem redu in se bode o njem razpravljalo, kakor hitro mine sedanji kritični položaj v zbornici.

Pri tatvini zasačena. V soboto dopoldne je bila zasačena v trgovini g. Pichlerja

v Mariboru kmetica Alojzija Kmetič iz Sv. Marjete na Drav. polju, ko je hotela ukrasti svileni robec.

Državni proračun in Sp. Štajersko.

V članku zadnjega «Slovenskega Gospodarja»: «državni proračun za l. 1903 in Spodnji Štajer» se je pri točki 6. vrinila pomota. Tam se bere: «stroški za uravnavo Sotle so proračunjeni na 1.400.000 kron itd.» To je napaka. Resnica je ta-le: «Stroški za uravnave Save (pri iztoku Sotle v Savo) so proračunjeni na 1.400.000 kron». Preden se bo mogla vravnati struga Sotle, je treba poravnati strugo Save, da bo po savski strugi mogla ložje odtekati voda. Koliko bodo znašali stroški za popravo Sotle, še ni proračunjeno. Za to popravo se bo morala narediti posebna postava v štajerskem deželnem zboru.

Napadla sta dva, baje znana, potepuha mariborskega hišnega posestnika Franca Vihar, ko se je isti vračal iz Poberž domu. Vrgla sta ga na tla ter ga tako pretepla, da je vsled dobljenih udarcev več dni ležal.

Pretepači. V noči na nedeljo so kričali fantje v tržaški ulici v Mariboru. Ker policaja, ki jih je opominjal naj mirujejo, niso ubogali, je isti aretiral glavna razgrajcača, delavca Ferd. Pisk iz Trbovelj in Franca Kopiča, delavca iz Šikare, ki pa sta se branila iti z njim. Pisk je začel celo biti policaja po glavi, da je bil primoran rabiti svojo sabljo in je dobil Pisk tako veliko rano na nogi, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Kopiča, ki se je tudi surovo obnašal proti policaju in je bil okoli sebe, so pa izročili okrožni sodniji.

Za prekmurske Slovence je darovala velorodna gospa Roza Spindler-jeva v Brežicah blizu 50 kg slov. knjig lepe vsebine, za koji velikodušni dar nji na tem mestu izrekam v imenu naših sosedov najtoplejšo zahvalo! Posnemanja vredno! — Fr. Zacherl, učitelj v Ljutomeru.

Iz Slovenjega Gradca. Dne 3. t. m. je bil pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču znani posilinemec Leopold Hofer iz Št. Ilja vsled tožbe gosp. Jakoba Vrečkota obsojen po § 496 kaz. zak. radi tega, ker je imenoval Slovence »Windische Hunde« na 20 K globe oziroma na dva dni zavora ter pokritjem pravnih stroškov.

Advokaturu v Ptuj namesto dr. Ambroschitza, ki se preseli v Ljubljano, namerava baje odpreti dr. Plachky, koncipist finančne prokurature v Ljubljani.

V Marenbergu je umrl dacar g. Ludovik Vesijak, sin gospoda nadučitelja v Remšniku.

Svoj hlev je hotel užgati Šimon Zakelšek v Gornji Pristovi. Bil je za veliko svoto zavarovan ter si je bržkone hotel na ta način zavarovalnino prigoljufati. Zakelšek je že zaprt.

Priplavljeno truplo. Blizu Spuhlje je našel 30. m. m. na dravskem otoku posestnik Andrej Mlaker priplavljeno truplo, ki je 180 cm dolgo in močne postave. Leva noga je obuta s čevljem, iz česar se sklepa, da je truplo moško. Od glave in trupla je samo okostnik. Roke in del prs manjka. Samo na nogah je še bilo nekoliko mesa. Truplo že leži v vodi, kakor je soditi po gnjilobi, kaka dva meseca. Znamenja, da bi bil dotični umorjen, se nahajajo, ker je glava čez desno oko preklana ter se nahajajo nad levim očesom črne pege. Truplo so prenesli v mrtvašnico občine Rogoznica. Čegavo je truplo se še dozda ni moglo dognati.

Hranilno knjižico je ukradel Franc Štruc iz Karčovine pri Ptuj. Denar je zapravil v veseli družbi. Zdaj pa premišljuje svoj greh v zaporu.

Blazen mož umoril svojo ženo. Posestnik Anton Grobelsek v Pilštanju je že pred letom dni zblaznel. Sodnija ga je dala pod kuratel in zapovedala, da se odda v deželno blaznico. Tega ukaza pa niso izvedli, čeravno so zdravniki svarili in izrekli, da je umobolni jako nevaren za svoje ljudi. —

Kako opravičeno je bilo njih svarjenje, se je pokazalo dne 4. t. m. Grobelsek je ubil svojo ženo s sekuro. Majhni otroci so gledali, kako je oče ubil mater.

Trpinčenje živali. V soboto sta peljala Jakob Vogrinc in Alojzij Drogenik, hlapca na grajščini Frauenhof pri Gornji Sv. Kungoti, voz sena z dvema voloma. Čeravno sta bili živini že popolnoma onemogli, vendar sta neusmiljeneža bila po njih in jih priganjala tako, da je jeden vol onemogel na tla padel. Zavoljo tega ju je policaj zapisal in se bosta morala zagovarjati pri sodniji.

Tat. Jožef Simonič, rojen l. 1878. v Polancih, pristojen v Pacinje, okraj Ptuj je ukradel pri Strassgangu pri Gradcu Valentinu Kardovodu 230 kron in srebrno žepno uro ter je zginil. Ta teden so ga prijeli v Mariboru ter vtaknili v luknjo. Denar in uro so našli pri njem.

Nove poštné zveze. Poštni pot v Vidmu, ki je dozda vsak teden samo štirikrat raznašal pošto v krajih Zdole in Pleterje, bode od 16. t. m. naprej imenovana kraja vsak dan obhodil. — Pri poštnem in brzojavnem uradu Sv. Jurij ob juž. žel. se nastavi od 16. t. m. poštni pot, ki bode obhodil vsak teden trikrat kraje Botričenca, Gornjo Kameno, Spod. Kameno, Brezje — Slom, Gornji Vrh, Spod. Vrh, Groblno, Stopce, Bezovje, Pezenca, Podgrad, Vrbno, Hrušovec, Kladje, Podgorje, Novavas in Črnolica. Sv. Primož bode imel na teden šestkrat poštno zvezo s Sv. Jurjem. Poštni nabiralniki se bodo nastavili v krajih Gornjo Kameno, Brezje pri Slomu, Stopce, Bezovje, Vrbno, Hrušovec, Kladje, Podgorje, Novavas in Črnolica.

Celjske novice. Občni zbor celjskega «Sokola» se vrši v soboto 13. t. m. ob 8. zvečer v čitalnici. Občni zbor bode sklepal tudi o spremembi pravil. — Slovenci v Celju so otvorili lastno drsališče, ki je last «Dijaške kuhinje». Z ozirom na blag namen, za kojega se uporabi ta denar, je upati, da se bodo Celjani ravnali po reku: Svoji k svojim! — Žepni tatovi so kradli pri sejmu dne 1. decembra. Marijo Plavčak iz Rogateca je policija prijela. Pri nji so našli 57 K denarja, več denarnic in dva zlata prstana.

Celjske porotne obravnave. V sredo, 3. dec., so obsodili porotniki Franca Bogovič iz Dolenje vasi na tri leta težke ječe, ker je zažgal domačo hišo. — Isti dan sta bila obsojena cigana Luka Müller in Bogoljub Seeger zavoljo ropa vsak na 10 let težke ječe. Napadla sta Franca Drazbaherja dne 17. sept. t. l. ob polu 12. uri po noči ter mu vzela denar v znesku 7 K 10 vin., dva ovitka duhana s pipo in steklenico zdravila.

V Galiciji pri Celju je umrl dne 28. nov. t. l. Franjo Krajnc vulgo Cigonšek. Bil je obče spoštovan in vrl narodnjak. Pred leti so hoteli nemčurji ustanoviti šulferajnsko šolo, pa on je napel vse sile, da zabrani to in je obljubil sam za šolo isto svoto, ki bi jo mislil šulferajn dati. S tem je zabranil, da se ni v Galiciji šulferajn vgnjezdil. Ko se je pred časom ustanovilo »Bralno društvo«, dal je z veseljem prostor v svoji hiši za društvo. Bil je tudi mnogo let občinski odbornik. Če je kdo potreboval kak svet, pri njem ga je dobil. Bil je bolj resnega značaja; praznih šal ni maral. Za časa svoje bolezni bil je vdan v voljo božjo, kakor zmiraj. Želel si je, da bi še enkrat govoril s svojim edinim sinom, ki je letos odšel k vojakom v Maribor. Pa Bog ga je poprej poklical k sebi in sin mu je podal roko v mrzlo njegovo desnico. Bog daj njegovi rodbini preboleti britki udarec; njemu pa sveti večna luč v rajskih višavah!

Šola v Gotovljah. Dvorazredna ljudska šola v Gotovljah razširila se je z dnem 1. decembra t. l. v trirazrednico in se je s podukom takoj pričelo. Nastavljena je supletinja gđ. Moos iz Ljubljane. Tretje učiteljsko mestu v III. plačilnem razredu razpisano pa je do dne 25. decembra t. l.

Prošnje je pošiljati krajn. šolskemu svetu v Gotovljah, pošta Žalec.

V Zetalah pri Rogatecu je nastavljen na trirazredni šoli od 1. novembra 1902 gospod Josip Korban, izprašan kandidat ljubljanskega učiteljskega, kot proviz. učitelj

Iz Feuerwehr — požarna bramba. Nekdanji »fajerber« v Št. Petru v Savinjski dolini se je prelevil v požarno brambo ter si izvolil svojim načelnikom gosp. Vinkota Ušen. Upamo, da se bodo tam kmalu spremenile razmere v narodnostnem oziru.

Zajci so se letos vsled nastopivše zime in lakote lotili povsod ne le zelja, nego tudi — mladega drevja. Kmet se ga bo obranil komaj s puško.

V Sevnici ob Savi bodo, kakor je čitati tudi v dopisu iz Sevnice, občinske volitve za vse tri razrede dne 18. t. m.

Slovenskega obrtnega instruktora dobijo na Kranjskem menda že drugo leto. Naši poslanci bi naj storili korake, da se temu instrukturu izroči tudi Spodnji Štajer in slovensko Koroško.

Žitne cene. V Mariboru: 100 kg ovsa 13 K 90 v, koruze 15 K — v, ajde 18 K 40 v, fižola 22 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 8 K 60 v, rži 7 K 5 v, ječmena 7 K 25 v, koruze 7 K 15 v, ovsa 6 K 95 v, fižola 14 K.

Sadne in druge cene v Mariboru. 1 kg jabolka 24 do 36 v, hrušek 20 do 36 v, orehov 40—48 v, 1 kg krompirja 6 v, čebula 16 do 20 v, česna 50 do 58 v, 5 jajec 40 v, 1 kg sira 32 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 liter svežega mleka 18 do 20 v, posnetega mleka 10 do 12 v, sladke smetane 40 do 56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg kumine 1 K do 1 K 10 v, hrena 40 do 50 v.

Cerkvene stvari.

Marijanišče v Mariboru ima v nedeljo, dne 14. t. mes. slovesno sv. mašo na čast brezmadežnemu spočetju Device Marije ob 5. uri zjutraj v stolni cerkvi.

Sv. Jožef pri Mariboru. Dobro vam je znano, predragi častilci sv. Jožefa, kako rad in obilno povrača ta mogočni varuh sv. Družine vse, kar se njemu v čast stori. — Dvojna komisija je spoznala in določila, da se mora zvonik misijonske cerkve sv. Jožefa pri Mariboru podreti, ker močno visi na cerkev, in je tudi cerkev v nevarnosti, da se poruši. Misijonarji sami nimajo ničesar in torej ne morejo nikakor tega dela izvršiti; zato so ustanovili družbo za zidanje novega zvonika, za podaljšanje cerkve in za nove zvonove. V to družbo se sprejme vsak kot ud, kdor podeli na leto 1 K, — kot dobrotnik, kdor daruje na leto 10 K in kot ustanovnik, kdor plača enkrat za vselej 100 K. — Za vse žive in rajne ude se opravi sv. maša vsako prvo nedeljo v mesecu in ob dveh praznikih sv. Jožefa, ter se moli za nje pri vsakih večernicah. — Obračamo se torej z iskreno prošnjo do preč. duhovščine in do vseh dobrotljivih vernikov, naj bi za tako potrebno delo pošiljali svoje darove z naslovom: »Misijonska hiša sv. Jožefa pri Mariboru.« Francišek Kitak, superijor, Vinko Krivec, Francišek Birk, Francišek Doberšek, misijonarji.

Cecilija, cerkvena pesmarica. Družba sv. Mohorja v Celovcu je izdala v drugem izpremenjenem natisu II. del cerkvene Cecilije.

Duhovniške vesti. Č. g. Fr. Hlastec, provizor pri Sv. Mariji v Zagorju, je dobil župnijo istotam. — Župnija Črnagora pri Ptuj je dobil č. g. Matevž Tertinek, dosedaj župnik v Pernicah.

Nagloma umrl je v Gradcu upokojeni duhovnik lavantinske škofije č. g. Fr. Naprudnik v starosti 78 let. Dobili so ga zjutraj mrtvega poleg postelje. Zadel ga je srčna kap!

Iz Prihove nam pišejo: V tem letu sta postavila Anton Pšeničnik p. d. Lenart, kmet na Prihovi, in Anton Juhart p. d.

Brezenik, kmet v Raskotecu, lepo kapelo blizo župne cerkve in v čast Marijinega brezmadežnega spočetja. Ravno tako sta postavila isti Bezenik in Anton Pem p. d. Tratnik, kmet v Raskotecu, lepo kapelo v čast Marijinega Srca. Obedve kapeli je okusno slikal gospod Anton Gornik od Sv. Petra pri Mariboru. Podobi je izdelala znana Marija Pušnik. Podoba Marijinega Srca je plačala Marija Berdnik. Dne 16. novembra popoldan so se pripeljali preč. g. dekan in nadžupnik konjiški. Pri prihodu gospoda dekana podeli jim Roza Pučnik lep šopek cvetic v imenu vseh belo oblečenih deklet s kratkim nagovorom. Potem so blagoslovili podobo Marijinega Srca, ki je dolgo časa stala na stranskem oltarju in katero so v procesiji nesle belo oblečena dekleta k bližnji kapeli brezmadežnega spočetja, katero so najprej blagoslovili in potem smo šli k drugi kapeli v Raskotec v procesiji ter popevali Lavretanske litanije in molili sv. rožni venec. Ko se je podoba Marijinega Srca v kapelo postavila, so gospod dekan blagoslovili kapelo in in nazadnje v krepkem govoru spodbujali ogromno število poslušalcev k zaupanju in češčenju do prebl. Device Marije. Končno so se ganljivo zahvaljevali vsem dobrotnikom, ki so na katerikoli način kaj pripomogli k tej svečanosti! Mi pa se zahvaljujemo preč. gospodu dekanu za njihov trud, da se niso vstrašili hladnega vremena in bornega pota! Marija Devica, bodi vsem plačnica!

Mili darovi za družbo vednega češčenja. Sv. Marko niže Ptuja (pomota 260 K) 360 K, Kapela pri Brežicah 8 K, Frančiška M. 2 K, Sv. Peter in Pavel na Ptuju 35 K 68 v, Vransko 18 K, Fram 20 K.

Grize pri Celju. V grižki župniji se bo praznoval sveti misijon pod vodstvom čč. gg. misijonarjev od sv. Jožefa nad Celjem od 13.—21. decembra. Bog daj obilo blagoslova!

Društvena poročila.

Rokovnjači v Mariboru. Dne 14. t. m. se bode v Narodnem domu zopet uprizorila ljudska igra s petjem «Rokovnjači». Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnice se dobe od petka naprej med 2. in 3. uro popoldne v Čitalnici, v nedeljo pa bo blagajna odprta že ob 7. uri.

Družbi sv. Cirila in Metoda so mes. novembra poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Nadučitelj Al. Trobej v Št. Ilju pri Velenju 10 K, kaplan o. Bern. Šalamun pri Sv. Trojici v Halozah 2 K, društvo slovenskih advok. in not. uradnikov v Celju 50 K, Fr. Košar v Žalcu zbirko 2 K, župnik Ant. Vraz pri Sv. Antonu v Slov. gor. zbirko 5 K, podružnice: ženska v Št. Juriju ob j. ž. 65 K, v Ptuju 40-10 K, darove Mohorjanov so poslali: župnik Vinc. Gršak na Vranskem 20 K, župnik Jos. Atteneder na Polzeli 8 K, kaplan Anton Strgar v Laškem trgu 3-60 K, Mohorjani na Ljubnem 10-40 K, v Negovi bl. Radgone Janez Lassbacher 1 K, Anton Repič —10 K, Mohorjani v Hajdini pri Ptuju 1250 K z geslom: »Za slovensko deco, slovensko šolo in slovensko izobrazbo, vsaka druga, bodisi nemška ali italijanska ali kinška, je nenaravna, napačna in krivična.« — Družba je imela meseca novembra 866 K 30 v dohodkov in 898 K 79 v stroškov; neplačanega dolga za isti mesec pa je še 1256 K 28 v. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Društvo avtonomnih uradnikov Avstrije se je ustanovilo 7. t. m. v Žalcu. Namen društva smo že zadnjič poročali. K nji lahko pristopijo vsi tajniki avtonomnih uradov, to je občinskih, okrajnih, bolniških blagajn itd. Začasnim predsednikom je izvoljen g. Ivan Kač v Žalcu, tajnikom pa g. Martin Goršek v Šoštanju. Novi udje naj se prijavijo z dopisnico gori imenovanima go-

spodoma. — Do I. občnega zbora se ne bode nič plačevalo. Društvena pravila so se že predložila v potrjenje. Ker društvo ni politično se sprejme vsak, ne oziraje se na narodnost ali politično umenje.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju. Hitro so nam dunajskim Slovencem minuli dnevi izletov po prekrasni dunajski okolici, prišla je huda zima, katera zlasti tukaj zelo pritiska. A mi Slovenci smo trdne narave, nikakor se ne ustrašimo, če še nam burja toliko nagaja, marveč zbiramo se prav v obilnem številu k našim zabavnim večerom. Kakor vsak mesec, zbrali smo se tudi dne 7. t. m. v tako ogromnem številu, da so bili prostori znane prostrane dvorane v »Resurzi« popolnoma napolnjeni. Posebno došli so nam mili bratje hrvaškega društva »Zvonimir« in »Prosvieta«, ki so nas ne samo iznenadili, marveč kar očarali se svojim fino izvežbanim tamburanjem, obljudivši nam, da nas tudi prihodnje leto hočejo razveseljovati z enakim sodelovanjem. H koncu sledili so njim v zahvalo gromoviti živio-klici, ploskanja pa ni hotelo biti konec vkljub vsemu zvonjenju od gospoda predsednika. Čast. gospodje govorniki niso zaostali, govorilo se je razno, kakor je sploh ob taki priliki navadno. Gospodje pevci akademiki peli so izborno, tudi mešani zbor sme biti ponosen na svoje delo. Nabiralo se je tudi za družbo sv. Cirila in Metoda ter dijaški dom v Celju. Vam cenj. bralci »Slov. Gospodarja« želim v imenu društva »Zvezda« vesel božič ter srečno novo leto!

Iz drugih krajev.

Žrtev žganja. V noči mej 19. in 20. t. m. je na potu iz Hotavelj na Kranjskem proti domu v Volaki zmrznil posestnik po domače Gričar. Bil je prijatelj žganja in si ga je ravno pred odhodom prav temeljito privoščil. Domači so ga dobili še živega, a na poti proti domu jim je umrl. Mož zapušča vdovo in več nepreskrbljenih otrok.

Vedeževalka. Lata, tako se imenuje neka žena, živeča v Vodmatu pri Ljubljani, h kateri prihajajo prav pogosto lahkoverni ljudje, da jim iz kart prerokuje in pove marsikaj, kar bi radi izvedeli. Tako bi rad izvedel tudi zidar Novak France, kateremu je zmanjkalo star petdesetak, kdo mu ga je vzela, in podal se je zaradi tega k Lati. Lata je vzela karte v roke, in veste, kaj je brala iz kart? Iz kart je namreč Lata brala, da oni, ki je Novaku ukradel petdesetak, ni bil daleč od njega. Ni-li to modro?!

Strel iz topa preko Himalaje. Za obrambo New Jorka so dobili velikanske topove. V enem topu je 298 klg. brezdimnega smodnika, neso visoko preko 9596 m. Strel iz tega topa bi nesel celo preko Hamalaje (8810 m), ki je najvišja gora na svetu. Strel iz tega topa nese torej še preko one višine (9150 m), katero je doslej dosegel zrakoplovec prof. Berson.

Od mrličev zasledovan. Po tistem groznem klanju leta 1822, ko so Turki na lepem grškem otoku Keus razsajali, je bilo 80.000 Grkov pometanih v prekop med Keusom in Česme, kjer je bila turška ladja usidrana. Trupla so, kakor navadno, se potopila in ostala nekaj dni na dnu. Naenkrat pa, okoli polnoči, se zdi stražnikom, kot bi mnogo ljudi plavalo k ladji in jo obkolilo. Admiral Kapudan-paša zapove streljati na nje; pa plavalci se ne dadó ustrašiti, temveč plavajo molče vedno bližje. Kmalo se je zdanilo, kar spoznajo z grozo Turčini, da je cela ladija obdana s trupli, katere so potopili. Grozen pogled pretrese celó barbare. Vsak je videl med trupli onega, katerega je sam umoril. Slučaj je nanesel, da je truplo Keuskega škofa bilo obdano z večimi umorjenimi duhovniki, ki so priplavali k oknu kajute admirala. Valovje, ki se je rahlo dvigalo, je vzdigalo trupla, da se je videlo, kot bi mrličji stali in pretili. Smrtni strah se polasti Kapu-

dan-pašo. V naglici zapove naj se ladja odpelje in res je dirjala kot gnana od vetra, da odide duhovom; pa groza se še poveča, ko je brazda, ki jo je ladja delala po vodi, gnala tudi množino trupel seboj in to tem hitreje, čim hitreje je ladja letela. Čez dolgo časa so ostali mrličji odzadi. Ali maščevanje je že plavalo nad glavo barbarov. Čez nekaj dni spustijo grški junaki turško ladjo v zrak. Zletela je v zrak z 21 drugimi ladjami in padajoči kosi ubili so Kapudan-pašo, ki se je hotel v čolnici rešiti.

Živali in brzojav. Potovalec Blanchon pripoveduje, da v Indiji in Južni Ameriki smatrajo opice brzojavne droge za telovadsko orodje ter se ves čas kratkočasijo in telovadijo po brzojavnih žicah. — Pred kratkim pa niso mogli med postajama Spraldnig in Burne v Sev. Ameriki voziti železniški vlaki, ker je bil brzojav pretrgan. Neki labod se je zapletel v brzojavne žice in tako so se žice dotikale in pretrgale brzojavljenje. — V Švediji pa gradijo okoli brzojavnih drogov meter visok zid in to radi medvedov, ki smatrajo brnenje v brzojavnih drogih za brnenje čebel v panju in izpodkopavajo droge, da bi dobili strd.

Moskovski čudež. Neki trgovec v Moskvi je imel udovi po svojem zadružniku izplačati 2500 rubljev. Ali trgovec se je ustavljal ter trdil, da je ta znesek izplačal že pokojniku. Udova pa mu ni verovala in trdila, da ni ničesar plačal. V tem je trgovec vzel v roko gorečo svečo, postavil se je pred podobo Matere božje, ter vzdignil desnico k slovesni prisegi. Jedva pa je izrekel: »Prisegam Bogu Vsevedočemu, Mariji, njegovi materi in vsem svetnikom« — pa ga je v tem hipu zadela kap; desna roka mu je takorekoč olesnela. Zdaj leži na postelji nevarno bolan, a roko vedno vzdiguje gor; ne morejo mu je vpogniti. Velika množica ljudstva obdaja njegovo hišo in vse govori o božji kazni, ki je zadela krivoprisežnika.

Lev, ki ga je zob bolel. Veliki in stari lev v zverinjaku v St. Luis v Ameriki je bolehal za bolenjem zob. Zobozdravnik mu je vrgel v mesu večjo množino morfija, lev je zaspal in zobozdravnik mu je s kovčnimi kleščami iztrgal pokvarjen in izglo-dan kočnik. Drugi dan je imel sicer lev še malega «mačka» po morfiju, a zdaj je zopet zdrav in vesel.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

2. Taka, ki imajo fosforovo kislino.

V naravi je mnogo rudnin, ki imajo fosforovo kislino. Tako so n. pr. osteoliti in koproiliti živalskega vira, okamelele kosti in blato živali prejšnjih dob. Fosforiti, apatiti itd. nahajajo se kot rudnine v velikih množinah v raznih krajih sveta.

Tudi je v živalskih kosteh mnogo fosforove kisline. Ta je prišla po pokrmljenih rastlinah v živali iz zemlje ter naj se zopet zemlji vrača. Fosforova kislina pa ni v naravi kar prosta. Vezana je navadno na apno, s katerim tvori neutralno spojino. V tej zvezi z ljubljanim njenim apnom se pa ne topi v vodi. To vam je kakor kak nerazstopen kamen. Natrosimo n. pr. peska na popilni papir pa nalijmo vode po njem. Voda gre skozi, pesek ostane na papirju. Tako taki fosfati ostanejo v zemlji mrtvi tam, kamor so prišli. Korenine si sicer pomagajo proti takim v sami vodi nerazstopenimi snovmi. One spuščajo kislino, ki tudi take fosfate topi. To pa le v neposredni dotiki z njimi. Ako so taki fosfati zelo fino semljati, in pa z zemljo tako dobro pomešani, da jih povsod sesalne korenine najdejo, znajo tudi taki fosfati koristiti. Tudi na šotnih zemljah od močvirja, ki imajo mnogo sprstenine in kislín, so dobri. Ker pa je tako popolno mešanje prahu z zemljo, da bi povsod korenine do njega prišle v naravi nemogoče, torej surovi fosfati navadno niso za neposredno rabo. Ke-

mične tovarne pa te surove fosfate predelajo. One s pomočjo močnejše kisline in sicer žveplene kisline vsaj deloma združijo tesno zvezo apna in fosforove kisline.

Ako se več ali manj žveplene kisline na surove fosfate nalije, prevzame ta več ali manj apna spajaje se z njim. Nato preostane kiselo fosforovo kiselo apno ali pa dvojno kiselo fosforovo kiselo apno. Prvo se v zemlji, v vodi, ki ima ogljenčeve kisline prilično lahko topi, drugo se pa prav lahko celo v čisti vodi topi.

Tako predelani surovi fosfati pridejo torej v kupčijo kot superfosfati. To ime pa tudi zaslužijo, kajti v njih v razmerju mej apnom in fosforovo kislino slednja prevlada.

Če take razstopne fosfate na popilni papir denemo in vode nalivamo, ne ostane fosforova kislina na površju, temveč gre z vodo, v kateri se raztopi, skozi papir, istotako kakor bi sladkor ali kaka druga razstopna tvarina skozi šla. Isto godi se pa tudi v zemlji. Taki razstopni fosfati se torej v zemlji s pomočjo vode dobro razdelijo. Tako so koreninam bolj na razpolago.

Vendar pa niso ti razstopni fosfati toliki potepuhi kakor je n. pr. čilisoliter, ki kar brez meje naprej gre. V zemlji najdejo osnove posebno tudi apno, s katerim se zopet preme-

nijo v to, kar so prej bili, namreč neutralno fosforovo kiselo apno, v katerem pridejo zopet trije deli apna na dva dela fosforove kisline. Ta prevrat se pa po malem vrši, potem, ko je fosforova kislina uže dobro z zemljo pomešana in ko so jo rastline menda že velik del porabile. Pa tak fosfat ostane vedno v zemlji, lažje razstopen nego surovi, torej rastlinam bolj pristopen.

Superfosfatgips, katerega smo spoznali kot imenitno sredstvo za potresanje živalskega gnoja, nastane enakim potom kakor superfosfat. V tem slučaju se namreč na surovi fosfat več žveplene kisline nalije. Ta vzame sama za-se ves apnenec, tvori z njim gips ali mavec in fosforova kislina pa postane popolnoma prosta.

Dvojni superfosfati s 40 in več odstotki fosforove kisline se pa dobijo, ako se na surovi fosfat mesto žveplene fosforove kisline nalije. Taki fosfati so pač tam umestni, kjer vožnina mnogo stane, kajti je pač razloček, ako 40 kg fosforove kisline dobim v 100 ali 200 kg fosfata. (Dalje sledi.)

Kathreinerjev koledar za leto 1903, ki nam je bil prijazno doposlan, je letos mičen, eleganten stenski koledar, ki ga bo vsaka prijateljica Kathreinerjeve kave rada obesila blizu svoje mizice. Na sredi ima umetniško izvršeno sliko, ki se ji utegne vsakdo všečo nasmehnuti. Brhka, prijazna kmetijska deklica eviga čašo Kathreinerjeve kave; prikupni vonj te pijače ji menda zbuja prijetno pričakovanje in že sedaj vesela tega užitka, se poredno smehljaje obrača na stran, kakor bi hotela reči: «Pijača pa taka!» Ta veseli vzklík je tudi za geslo postavljen pod sliko. Kakor čujemo, daje firma Kathreiner ta lični koledar odjemnikom brezplačno razdeljevati po vseh trgovinah, kjer se prodaja njena svetovno znana Kathreiner-Kneipova sladka kava.

Loterijske številke

Gradec 6. decembra: 19, 50, 86, 78, 63.
Dunaj 6. decembra: 55, 8, 59, 40, 63.

Društvena naznanila.

Dne 14. decembra: »Čitalnice v Brežicah« veselica s petjem, gled. igro in prosto zabavo. Začetek ob polu 8. uri zvečer.
»Slov. pev. društva v Konjicah« redni občni v čitalniških prostorih. Začetek ob 8. uri zvečer.

A. Schröfla podružnice

naslednik

Vit Murko

trgovina s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki v Mariboru, Melling št. 24 prodaja izvršten petrolej liter 16 kr., najboljšo moko in drugo špecerijsko blago jako po ceni. — Kupujem orehe, fižol, jajce in vse druge
3—1 deželne pridelke. 542

Naznanilo.

Ravnateljstvo in nadzorstvo posojilnice v Framu je v svoji seji dne 21. listop. 1902 sklenilo od 1. prosinca 1903 hranilne vloge po 4 1/4 % obrestovati. Rentni davek plača posojilnica sama. — Posojilnica v Framu, dne 26. listop. 1902.

3—1

Načelstvo.

Razglas dražbe.

Dne 15. decembra t. l. ob 9. uri dopoludne vrši se javna dražba popolnoma novega pohištva (kompletno za 30 spalnih sob) v Šoštanjskem gradu. 541 1—1

Županstvo Šoštanj.

Vsaka beseda stane 2 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.

Najmanjša objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnistvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Hiša z dvema stanovanjema in vrtom v Mariboru je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Naslov v upravnistvu lista. 523 3-1

Mlin z dvema tečajema se prodaja. — K čemu spada hiša, kuhinja, gospodarsko poslopje; vrt (nekaj izabele), pašnik s sadonosnim vrtom, z drevjem od 4—12 let starih. Vse to je blizu okrajne ceste Ptuj-Ljutomer. Cena je nizka in pogoji ugodni. Več povesta ustmeno ali pismeno Franc in Terezija Šalamun v Hlaponcih, pošta Jursinci pri Ptuj. 537 3—1

Veliko posestvo v župniji Sv. Jakoba v Slov. gor. se prodaja z lepim sadonosnikom, obsejanimi njivami, lepim gozdom, s travniki, pašniki in vinogradom, po zelo nizki ceni. Vse skupaj meri nad 18 oralov. — Več pove upravnistvo lista.

V najem se da.

Trgovino s krmo vred se da v najem. Vpraša se: Anton Miklozič, Poste restan. Marburg. 534 2—1

Proste službe.

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne dru-

žbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. 235

Služba cerkv. orglarja se odda s 1. januar. 1902. Rokodelec, samskega stanu ima prednost, ker orgljarska služba ne živi moža. Prošnje s prilogami naj se naravnost do 20. t. m. podpisnemu dopošljejo; boljše je, če se prosilci osebno zglasijo. — Cerkv. predstoj. Sv. Križ pri Mariboru, 1. dec. 1903. 533 3—1

Mlinarski učenec, močen, iz pošne hiše, sprejme se v učenje na parolinu Jakoba Zadravec v Središču. Oglašiti se je tam. 521 3—1

Razno.

Naznanilo. Podpisani naznanja vsem vinogradnikom, da ima zdaj in prihodnje pomlad veliko množino suho cepljenih trt oddati, namreč: Šipon rumeni (Mosler), Laški rilček (Wälschriesling), Zlahtnina (Gutedel), Silvanec, Kralvine, Beli ranfol in Rulender, cepljene večinoma na Riparjio portalis, deloma Solonis. Vse zgoraj imenovane trte so zelo močne rasti ter zanesljivo dobro zaraščene in vkoreninjene. Cene so sledeče: I. vrste komad 10 kr. 1000 komadov 100 gld. II. vrste komad 6 kr., 1000 kom. 60 gld. Imam še divjake vkoreninjene rip. portalis in Salonis vitis, cena je za 1000 komadov 10 gld. Kdor vzame sedaj na jesen cepljene trte, dobi en vinar ceneje. Kupci naj se oglase pismeno ali ustmeno pri Jožefu Kupčić, trtnarju v Jursincih pri Ptuj. 494 8-1

! Nove Pesmi !

Petero Božičnih

za solo, mešan zbor in orglje zložil Ignacij Hladnik, op. 44, cena partituri 1 K 20 vin. (Pesmi so v tem slogu kot op. 18.)

Za Marijine družbe

je priredil Hladnik 16 izbranih Marijinih pesmi iz op. 15. (Struna moja, Marija skaz življenje itd.) in stane 20 iztisov po 5 K, eden iztis pa 1 K. — Dobe se pri skladatelju v Novomestu, Dolenjsko, in v Katoliški bukvarni ter L. Schwentnerju v Ljubljani.

Naznanilo.

Deželni odbor štajerski je sklenil v svrhu dobre izobrazbe viničarjev v sadenju ameriških trt tudi v letu 1903 ustanoviti **viničarski tečaj** in sicer: 1. na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru, 2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici, 3. na deželni viničarski šoli v Ljutomeru in 4. na deželni centralni trtni šoli v Sp. Pobrežju pri Ptuj.

Ti tečaji trajajo od 15. febr. do 1. dec. 1903.

Leta 1903. se bode sprejelo: v Mariboru 14, v Ljutomeru 12, v Lipnici 20 in v Sp. Pobrežah 30 mladih sinov posestnikov in viničarjev. Ti dobe tam prosto stanovanje, celo hrano in tudi 9 K mesečne plače.

Podučevanje na teh tečajih je v prvi vrsti praktično in samo toliko teoretično, kolikor je neobhodno potrebno za samostojne delavce in samostojne viničarje.

Po dovršenem tečaju dobi vsak obiskovalec spričevalo o svoji sposobljenosti.

Prošnje za sprejem, ki so koleka proste, morajo poslati prosilci vsaj do 15. jan. 1903 dež. odb. štajerskemu.

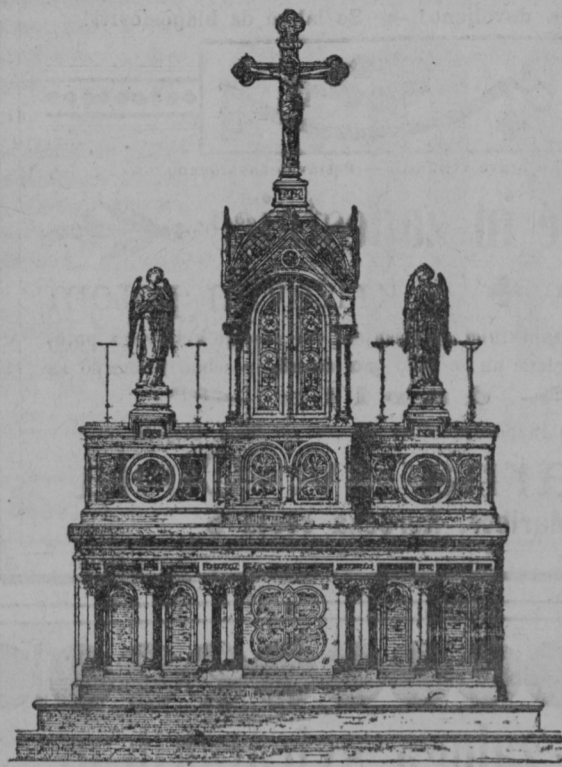
V tej prošnji se mora navesti, v kateri zavod želi prosilec vstopiti in priložiti: 1. dokaz o dovršenem 16. letu; 2. npravnostno spričevalo, katero mora biti potrjeno od župnijskega urada; 3. zdravniško spričevalo, da nima prosilec nalezljive bolezni; 3. odpustno spričevalo od ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati ves tečaj (od 15. febr. do 1. decem. 1903) neprenehoma obiskovati in kar se tiče izobrazbe, ubogati vsa povelja poljedelskih strokovnjakov.

Gradec, 29. novembra 1902.

543 3—1

Od deželnega odbora štajerskega.

Slovenska tvrdka!

Weberjevih dedičev naslednik
VINCENC ČAMERNIK

oblastveno preiskušeni kamnoseški mojster
299 13

v Celju

Nova ulica šte. 11.

Delavnica mramornatih altarjev

ter drugih umetnih kamnoseških del,

čez 200

nagrobnih spomenikov

različnih mramorjev, granitov in sijenitov
po najnovjših, modernih načrtih

vedno v zalogi.

Vsa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in
struganje mramora s strojno silo.

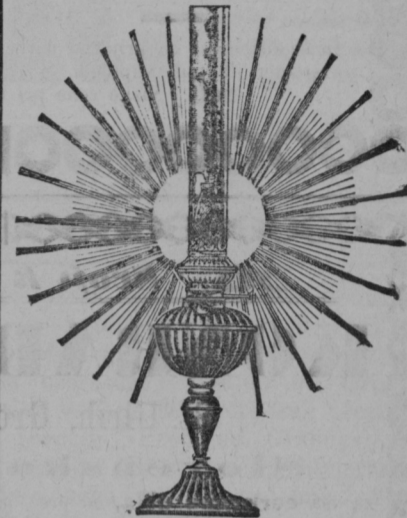
Lastni kamenolomi.

Obrise na zahtevanje izdelam takoj. — Priznana solidna
in fina dela. — Postrežba točna.

M. U. dr.
Stanko Fulnecky

bivši bolniški in rudniški zdravnik, na-
znanja svojo preselitev iz Sv. Jurija v
Gornjo Radgono (v Posojilnični hiši
na Gornjem Griesu), kjer vsak dan pred-
in popoldne ordinuje in zobe plom-
bira. 526 3-3

Petrolna žarnica

Popolna ljudska svetilka netto 15 K,
popolna duša netto 12 K.

je najlepša, celo bela luč od najmanj 80
sveč svetlobne moči. Ker se v uri porabi
le za 2/3 h petroleja, je to najcenejša
razsvetljava in sicer brez vsake nevarno-
sti in s celo priprostim ravnanjem. Duše
je možno postaviti v vsako petrolno telo,
če je premer luknje 4 ali pa več cm. —
Popolne duše, namizne, stenske, viseče,
lestenske in dvoranske svetilke, cestne
svetilnice, vetrovne ščite, **reflektor-sve-
tilke**, vravnajoče, za zdravniške potrebe
(s svetlobo cc. 200 n. sveč), kakor vse
svetilnične dele — vse od priproste do
najokusnejše izvršitve priporoča „Avstr.-
ogrska družba za petr. žarn.“ v naročilo
naravnost od **zastopstva Iv. E.
Weixl, v Mariboru, Marijine
ulice št. 12**, kjer se razglednice brez-
plačno oddajajo. 465 3-3

Trgovina z železnino „**MERKUR**“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
str. v; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Dr. Vit Červinka

distriktni in sodni zdravnik v Braslovčah

bivši dolgoletni sekundarni zdravnik bolnišnice v Pragi,
Inomostu in Dunaju ordinuje v Braslovčah hiš. šte. 15

540 3-2 vsak dan od 8.—10. ure dop.,

v katerem času se zamore ž njim zanesljivo govoriti.

Služba

**orgljavca in
cerkovnika**

se odda po novem letu v Ko-
privnici. — Ponudbe naj se
pošljejo knezoškofjskemu žup-
nijskemu uradu. 531 2-2

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru
se priporoča
v razna tiskarska dela.

Alojzij Voglar,

na Sp. Kamenščaku (tik Zemljičeve vile) pri Ljutomeru
uljudno naznanja, da **je otvoril** 539 2-2

usnjarski obrt

— v lastni hiši —

in se priporoča za prijazna naročila. Sprejem v delo **kože** vsake vrste ter jih tudi kupujem.

☛ Nizke cene pri najboljšem delu! ☛

☛ **Svoji k svojim!** ☛

KONRAD SKAZA

Št. Ulrich, Gröden, Tirolsko.

Slovenska delavnica

za vsa **cerkvena dela**, od preč. gg. duhovnikov odlikovana, se priporoča za umetno izdelovanje: **svetnikov, oltarjev, prižnic, križevih potov** rezljanih (reljef) in na platno slikane v vsakem slogu in po mogoče **nizki ceni. Betlehemske jaslice** s 15. rezljanimi podobami in 16. živali od 15 kron naprej. Umetno izdelane **lurdske votline** itd. — Za vsako poljubno podobo pošljem originalne fotografije mojih del, za oltarje originalne načrte. ☛ Za vsako slovensko naročilo čez 100 kron dam kot spomin umetno rezljano **božje razpelo z astonj.** ☛

Za cenjena naročila prosim udani

525 12-3

Konrad Skaza.

☛ **Ravnokar so izišle** ☛

Slovenske razglednice

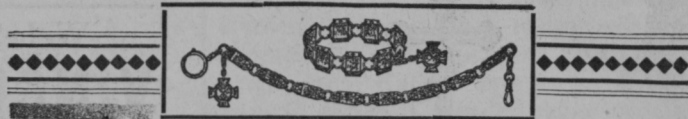
komad
10 vin.

lično in fino izdelane
priporoča jih

Preprodajalcem
znaten
popust!

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Od škofijstva dovoljeno! * Se lahko da blagosloviti!

Šestinka prave velikosti. — Postavno zavarovano.

Verižice in zapestnice

++++ s križevim potom

(Na verižici in zapestnici so vtisnjene vse postaje križevega pota)
lepo, ukusno izdelane in so jako **po ceni**, posebno primerno za

darila

Priporoča in razpošilja edina založba na Spod. Štajerskem

tiskarna sv. Cirila

527

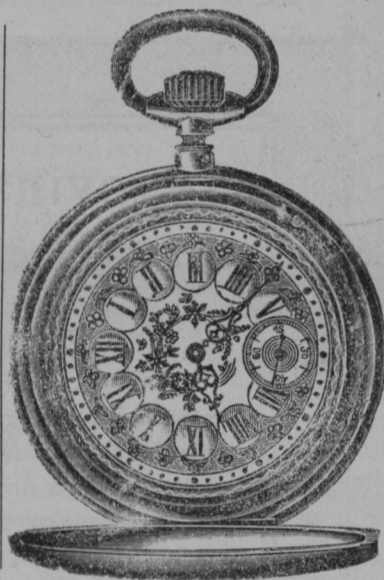
Maribor, Koroška cesta 5.

Velika zaloga švicarskih ur

ANTON KIFFMANN,

urar, Maribor, Gosposka ulica 5 (vis-à-vis Grubitsch)

280 9

☛ Za vsako uro se jamči več let. —
☛ Samo dobrodoče in preskušene ure se prodajajo.

Srebrna ura z dobrimi kolesci 6 gld.
Z najfinajšo uredbo in posebno močnimi
pokrovi 7 gld. 50 kr.

Srebrna ura, z dvema pokrovcema in
dobrimi kolesci velja 7 gld. 50 kr.
Najfinajša, močna trpežna ura 8 gl. 50.

☛ Iste ure z bolj navadnim kolesovjem mnogo ceneje! ☛

Razpošilja se po poštnem povzetju. — Neugajajoče ali slabo
idoče ure, ako se v 14 dneh povrnejo, se zamenjajo ali vrne denar.

„Vzajemna zavarovalnica“

v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medjatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbam. — Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni
zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 524 33

Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

☛ **Svoji k svojim.** ☛